

Airijai skirtos pinigines sankcijos už ankstesnio Teisingumo Teismo sprendimo, kuriuo ji buvo įpareigota atlikti vėjo jėgainių poveikio aplinkai vertinimą, neįgyvendinimą

Sprendime *Europos Komisija / Airija (C-261/18)*, paskelbtame 2019 m. lapkričio 12 d., Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) skyrė Airijai pinigines sankcijas už tai, kad ji nesiėmė konkrečių priemonių 2008 m. liepos 3 d. Sprendimui *Komisija / Airija*¹ įvykdyti; tame sprendime Teisingumo Teismas konstatavo, kad Airija pažeidė Direktyvą 85/337², nes vėjo jėgainės Derrybrien (Airija) buvo pastatytos iš anksto neįvertinus jų poveikio aplinkai.

Paskelbus 2008 m. sprendimą, Airija įtvirtino įteisinimo procedūrą, kuria siekė leisti vėjo jėgainių Derrybrien eksploatuotojui įvykdyti Direktyvos 85/337 reikalavimus. Vis dėlto, kadangi vėjo jėgainių eksploatuotojui ši procedūra nebuvo taikyta ir Airijos valdžios institucijos jos nepradėjo savo iniciatyva, Komisija kreipėsi į Teisingumo Teismą su antruoju ieškiniu dėl įsipareigojimų neįvykdymo.

Teisingumo Teismas pirmiausia nagrinėjo pareigas, valstybėms narėms tenkančias tuo atveju, kai projektą leista vykdyti pažeidžiant Direktyvoje 85/337 nustatytą pareigą atlikti išankstinį jo poveikio aplinkai vertinimą. Teisingumo Teismas priminė, kad pagal lojalaus bendradarbiavimo principą valstybės narės turi imtis visų būtinų priemonių, kad būtų ištaisyta padėtis, susidariusi dėl neatlikto poveikio aplinkai vertinimo. Iš tiesų jos privalo atlikti vertinimą įteisinimo sumetimais net ir po to, kai įrenginys pradėtas eksploatuoti. Atliekant tokį vertinimą reikia atsižvelgti ne tik į būsimą nagrinėjamo įrenginio poveikį, bet ir į poveikį aplinkai, atsiradusį užbaigus įrenginį. Dėl tokio vertinimo gali būti pakeičiami arba atšaukiami leidimai, suteikti pažeidžiant pareigą atlikti išankstinį vertinimą.

Tačiau, nepaisant teisės aktų reformos, kuria įtvirtinta įteisinimo procedūra, Airija neatliko vėjo jėgainių poveikio aplinkai vertinimo ir taip pažeidė 2008 m. sprendimą.

Teisingumo Teismas atmetė įvairius argumentus, Airijos pateiktus siekiant pasiteisinti. Viena vertus, Airija negali remtis nacionalinėmis nuostatomis, ribojančiomis galimybę pradėti įteisinimo procedūrą, įtvirtintą siekiant, kad būtų įvykdytas 2008 m. sprendimas. Šiuo klausimu Teisingumo Teismas priminė, kad nacionalinės valdžios institucijos turi ištaisyti padėtį dėl neatlikto poveikio vertinimo ir kad iš Direktyvos 85/337 kylantys įpareigojimai taikomi ir vėjo jėgainių eksploatuotojui tiek, kiek jis buvo Airijos kontroliuojamas. Kita vertus, nors vėjo jėgainių Derrybrien statybų leidimai tapo galutiniai, Airija negali remtis su įgytomis teisėmis susijusiais vėjo jėgainių eksploatuotojo teisiniu saugumu ir teisėtais lūkesčiais, kad išvengtų pasekmių, atsiradusių objektyviai konstatavus, kad nebuvo laikytasi Direktyvos 85/337. Šiuo klausimu Teisingumo Teismas pažymėjo, kad projektai, dėl kurių leidimo nebegalima pareikšti tiesioginio ieškinių, negali būti tiesiog laikomi teisėtais, kiek tai susiję su pareiga atlikti poveikio aplinkai vertinimą.

¹ 2008 m. liepos 3 d. sprendimas *Komisija / Airija (C-215/06)*.

² 1985 m. birželio 27 d. Tarybos direktyva 85/337/EEB dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo (OL L 175, 1985, p. 40; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 1 t. p. 248).

Atsižvelgdamas į įsipareigojimų neįvykdymo sunkumą ir trukmę, kadangi daugiau nei vienuolika metų po 2008 m. sprendimo priėmimo nebuvo imtasi priemonių, reikalingų jam įvykdyti, ir į Airijos mokumą, Teisingumo Teismas priteisė iš šios valstybės narės sumokėti Europos Komisijai 5 000 000 EUR vienkartinę sumą ir 15 000 EUR dydžio periodinę baudą už kiekvieną dieną, skaičiuojamą nuo sprendimo paskelbimo dienos iki 2008 m. sprendimo įvykdymo dienos.

PASTABA: Ieškinį dėl įsipareigojimų neįvykdymo valstybei narei, kuri neįvykdė iš Sąjungos teisės kylančių įsipareigojimų, gali pareikšti Komisija arba kita valstybė narė. Teisingumo Teismui konstatavus, kad įsipareigojimai neįvykdyti, atitinkama valstybė narė privalo nedelsdama įvykdyti šį sprendimą. Jeigu Komisija mano, kad valstybė narė neįvykdė sprendimo, ji gali pareikšti naują ieškinį dėl piniginių sankcijų taikymo. Tačiau, jei Komisijai nepranešama apie direktyvą į nacionalinę teisę perkeliančias nuostatas, jos prašymu Teisingumo Teismas gali paskirti piniginę sankciją jau pirmajame sprendime dėl įsipareigojimų neįvykdymo.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

[Visas sprendimo tekstas](#) nuo jo paskelbimo dienos prieinamas CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Nuotraukas iš sprendimo paskelbimo posėdžio galima rasti „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106